

امام و آینده

است که استکبار دست از اسلام و حرکت اسلامی در جهان و طلایه‌دار آن یعنی جمهوری اسلامی ایران برنخواهد داشت. عنایت حضرت امام رضوان الله تعالی علیه و توصیه‌های مؤکد ایشان در مقابله با کیدهای این دشمنان قسم خورده، از همین جا حاصل می‌شود.

از همین جا می‌توان عمق درایت و دلسوزی امام را از وصایایی که برای ما و نسل‌های آینده داشته‌اند درک کرد. امام در وصیتنامه سیاسی-الهی خویش رمز بقاء انقلاب اسلامی را همان رمز پیروزی شمرده، و فرمودند:

«رمز پیروزی را ملت می‌داند و نسل‌های آینده در تاریخ خواهند خواند که دو رکن اصلی آن انگیزه الهی و مقصد عالی حکومت اسلامی و اجتماع ملت در سراسر کشور با وحدت کلمه برای همان انگیزه و مقصد. اینجانب به همه نسل‌های حاضر و آینده وصیت می‌کنم که اگر بخواهید اسلام و حکومت الله برقرار باشد و دست استعمار و استعمارگران خارج و داخل از کشورتان قطع شود، این انگیزه الهی را که خداوند تعالی در قرآن کریم به آن سفارش فرموده است، از دست ندهید.»^(۱)

توطئه‌های استکبار جهانی به قدری زیرکانه است که گاهی ممکن است در بین دوستان جبهه حق نیز تزلزل ایجاد کند از این رو امام عزیز، وحدت و انگیزه الهی داشتن را در مسیر حرکت، رمز بقا دانسته‌اند و نمونه بارز حقانیت این دوراندیشی را باید در تاریخ انقلاب اسلامی ایران جستجو کرد که بارها تکرار شد.

اجتماع عظیم و تظاهرات میلیونی مردم در سال ۵۷ و شعار همیشگی آنان در تحقق اهداف عالی اسلام تحت عنوان استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی، نمونه‌های روشنی از حقانیت رمز پیروزی به‌شمار می‌رود.

استقلال، از جمله خصوصیات بارز نظام جمهوری اسلامی است که امام عزیز در ابتدای شروع نهضت، این مسئله را گوشنزد کردند، و همین طور به‌خاطر وابستگی نظام شاهنشاهی، به

دوراندیشی و آینده‌نگری حضرت امام رضوان الله تعالی علیه که یکی از خصوصیات بارز شخصیت ایشان بود، در طول بیش از نیم قرن مبارزه و جنگ و جهاد، بارها و بارها به اثبات رسیده است. این مسئله همه پیروان ایشان را ملزم می‌سازد که در فقدان وی، وصایا و رهنمودهایی را که همواره در طول عمر پربرکت خود و به‌خصوص در وصیتنامه سیاسی-الهی خویش ما را به آن فراخوانده‌اند، به‌گوش دل شنیده، فراهه خویش سازیم.

حضرت امام، همواره خطراتی را که اسلام و نهضت اسلامی را تهدید می‌کند، گوشزد کرده‌اند و همچنین ما را به کوشش در جهت تحقق استقلال به منظور حفظ نظام جمهوری اسلامی، سفارش می‌کردند، عملکرد نظام‌های استکبار جهانی و برخوردی که در طول نهضت-به‌خصوص ده سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی- با نظام جمهوری اسلامی ایران داشتند، عمق عداوت و کینه آنها را به اسلام و مسلمین نشان می‌دهد. حمایت بی‌چون و چرا از نظام شاهنشاهی، حمله نظامی به طبرس، جنگ تحمیلی عراق، محاصره اقتصادی، حمله به هواپیمای مسافربری و ده‌ها واقعه دیگر، جای هیچ‌گونه تردیدی را باقی نمی‌گذارد که استکبار جهانی در آینده، نیز دست از حمله به اسلام و مقدسات اسلامی برنخواهد داشت و ممکن است این حملات در قالب حملات نظامی، سیاسی و فرهنگی و غیره میان اسلام و مسلمین را مورد تهدید قرار دهد. برخورد ظالمانه و غیرانسانی عامل استکبار جهانی در سرزمین‌های اشغال شده فلسطین با مردم مسلمان و مظلوم فلسطین، دقیقاً عمق کینه استکبار و همت آنان را برای نابودی نهضت اسلامی- که از اسلام ناب محمدی (ص) نشأت می‌گیرد- نشان می‌دهد. و همین‌طور دسیسه‌های مختلف و رنگارنگی که هر روز علیه جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان طلایه‌دار نهضت اسلامی و تجسم اسلام راستین، به‌اجرا درمی‌آورد، همگی نشان‌دهنده این واقعیت

آن حمله کردند. تجزیه و تحلیل امام از پیچیدگی وابستگی نظام شاه و توصیه‌های مکرری که به ضرورت دستیابی به استقلال داشتند، حساسیت حضرت امام رضوان الله تعالی علیه را نسبت به این مسئله مهم‌شان می‌دهد. از همین نگرش بود که امام حفظ استقلال و کوشش برای تداوم آن را یادآور می‌شدند.

امام با تیزهوشی خاص خودش ملاحظه می‌کرد که استکبار جهانی با ترویج فرهنگ غربی در بین ملل اسلامی- به‌خصوص در میان قشر جوان کشور ما- در پی مقاصد شوم استعماری خویش که همانا از بین بردن انگیزه‌های استقلال هست، می‌باشند و بر همین اساس، توصیه‌های مؤکدی در حیات خویش به همه نسل‌ها- به‌خصوص جوانان- در این زمینه

داشتند و این امر را در وصیتنامه سیاسی- الهی خویش بدین صورت به ما و همه آیندگان گوشزد می نمایند:

«از جمله نقشه‌ها که مع‌الاسف تأثیر بزرگی در کشورها و کشور عزیزمان گذاشت و آثار آن باز تا حد زیادی به‌جا مانده، بیگانه نمودن کشورهای استعمارزده از خویش و غرب زده و شرق زده نمودن آنان است. به طوری که خود را و فرهنگ و قدرت خود را هیچ گرفتند و غرب و شرق، دو قطب قدرتمند را نژاد پرتر و فرهنگ آنان را والاتر و آن دو قدرت را قیله‌گاه عالم دانستند و وابستگی به یکی از دو قطب را از فرائض غیرقابل اجتناب معرفی نمودند و قصه این امر غم‌انگیز طولانی و ضربه‌هایی که از آن خورده و اکنون نیز می‌خوریم، کشنده و کوبنده است و غم‌انگیزتر اینکه آنان ملت‌های ستم‌دیده زیر سلطه را در همه چیز عقب نگه داشته و کشورهای مصرفی بارآوردند و به قدری ما را از پیشرفت‌های خود و قدرتهای شیطان‌شان ترسانده‌اند که جرئت دست زدن به هیچ ابتکاری نداریم و همه چیز خود را تسلیم آنان کرده و سرنوشت خود و کشورهای خود را به دست آنان سپرده و چشم و گوش بسته، مطیع فرمان هستیم و این بوچی و تهی مغزی مصنوعی موجب شده که در هیچ امری به فکر و دانش خود اتکاء نکنیم...»^(۱)

و در پایان این فراز حضرت امام رضوان الله تعالی علیه اضافه می‌فرماید:

«از جوانان، دختران و پسران می‌خواهم که استقلال و آزادی و ارزش‌های انسانی را ولو با تحمل زحمت و رنج فدای تجملات و عشرت‌ها و بی بندوباری‌ها و حضور در مراکز فحشاء که از طرف غرب و عمال بی‌وطن به شما عرضه می‌شود نکنند که آنان چنانچه تجربه نشان داده، جز تباهی شما و اغفالتان از سرنوشت کشورتان و چاپیدن ذخایر شما و به بند استعمار و تنگ‌وابستگی کشیدنتان و مصرفی نمودن ملت و کشورتان به چیز دیگر فکر نمی‌کنند و می‌خواهند با این وسایل و امثال آن شما را عقب مانده و به اصطلاح آنان نیمه‌وحشی نگهدارند.»^(۲)

بنابراین ملت مسلمان ایران در پرتو مشعل فروزانی که رهبر کبیر انقلاب اسلامی افروخت، قادر به ادامه مسیر انقلاب خواهد شد و با الهام از رهنمودهای ایشان در راهی که برایش مشخص شده است، گام خواهد نمود. مهم‌ترین گام در این راه، حفظ ارزش‌ها و آرمان‌های اصیل اسلام است.

حفظ آرمان‌های اصیل اسلام تضمین‌کننده رهایی مستضعفان جهان از قید و بند استعمار و

استعمار است. این وعده حقی است که خداوند تعالی در قرآن کریم بر آن تصریح فرموده است. امروز حفظ ارزش‌های عمیق اسلامی در کنف حمایت از جمهوری اسلامی است، تا انشاء... زمینه‌ساز انقلاب جهانی حضرت مهدی (عج) و رهایی مستضعفان جهان باشد. دوراندیشی و درایت حضرت امام خمینی رضوان... تعالی علیه از متن و صیغانه سیاسی- الهی ایشان در دستیابی به اهداف و آرمان‌های بلند اسلام به وضوح مشاهده می‌شود. آرمان‌های اصیل و ارزشمندی که برای تحقق آن در طول دوران حیات پربرکت خویش از قبول هرتلاش و رنجی دریغ نفرمودند. امام در وصیت‌نامه خویش تأکید کردند: (۱)

«در جهان حجم تحمل زحمت‌ها و رنج‌ها و فداکاری‌ها و جان‌نثاری‌ها و محرومیت‌ها مناسب حجم بزرگی مقصود و ارزشمندی و علو مرتبه آن است. آنچه را که شما ملت شریف و مجاهد برای آن بپاخواستید و دنبال می‌کنید و برای آن جان و مال نثار کرده و می‌کنید والاترین، بالاترین و ارزشمندترین مقصودی است که از صدر عالم و از پس این جهان تا ابد عرضه شده است و خواهد شد...»

اکنون که تیغ ستمگران جهانی به خون هزاران بی‌گناه آغشته است و شیطان جهانی با همه قوا به میدان آمده، تمامی حیل‌ها و تزویرها را به‌کار گرفته است، باید هشیارانه تلاش کرد، تلاش برای حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی. باید سؤال کرد ظلمی که امروز بر محرومان جهان از جمله بر فلسطینیان شکنجه دیده می‌رود به چه منظور صورت می‌گیرد؟ و چرا در نوار غزه فریادهای مظلومانه ایشان در گلو خفه می‌شود؟ چرا استخوان‌هایشان را می‌شکنند؟ چرا جنوب لبنان به خاک و خون کشیده می‌شود؟ و اردوگاه‌هایشان با بمب‌های ساخت استکبار زیرو روی می‌شود؟

باید پرسید چرا جمهوری نوپای اسلامی ایران از بدو پیدایش مورد تهاجم همه‌جانبه استکبار جهانی قرار می‌گیرد؟ محاصره اقتصادی، فجایع کردستان، انفجار لوله‌های نفت در جنوب، تفرقه بین برادران شیعه و سنی، حمله نظامی طیس، کودتا و نقشه‌های مکرر به چه دلیل صورت می‌گیرد؟ و چرا جنگ تحمیلی ناجوانمردانه بر ما تحویل می‌شود؟ بمباران منازل مسکونی، گسیل جاسوس، کمک به ضدانقلابیون خودفروخته داخلی و خارجی و هزاران کید و مکر دیگر از این دست به چه معنا صورت می‌پذیرد؟ آیا جز این است که استکبار جهانی می‌کوشد تا در مقابل

سیل بنیان‌کن فریادهای مسلمین و مستضعفان درین جهان بایستند. آیا استکبار جهانی مخالف سرسخت تحقق آرمان‌های اصیل اسلامی نیست؟ اکنون مسلمین طیف نیرومندی را در جهان امروز تشکیل می‌دهند. جمعیت عظیم یک میلیاردی مسلمانان^(۲) در یک گستره وسیع

برهانند. و ان امر تنها با آگاهی از دستورات عمیق اسلام و حفظ و حراست از اندیشه‌های اسلامی میسر است.

حضرت امام قدس سره با دید ژرف خود از پس سال‌ها مبارزه بی‌امان با ایادی استکبار این حقیقت را روشن کرد که آنچه باید دل و جان به آن

● استقلال، از جمله خصوصیات بارز نظام جمهوری اسلامی است که امام عزیز در ابتدای شروع نهضت، این مسأله را گوشزد کردند و همین‌طور به‌خاطر وابستگی نظام شاهنشاهی به آن حمله کردند.

● اکنون که تیغ ستمگران جهانی به خون هزاران بی‌گناه آغشته است و شیطان جهانی با همه قوا به میدان آمده، تمامی حیل‌ها و تزویرها را به‌کار گرفته است، باید هشیارانه تلاش کرد، تلاش برای حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی.

سپرد، تسلیم در برابر رب‌العالمین و مکتب توحیدی است و این مکتب است که ضامن رهایی مسلمین در بند جهان است و به همین جهت حفظ اسلام را به‌عنوان یک فریضه لازم می‌شمرند. حضرت امام در کتاب ولایت فقیه می‌فرمایند:

«(۶) ما مکلف هستیم که اسلام را حفظ کنیم. این تکلیف از واجبات مهم است، حتی از نماز و روزه واجب‌تر است. همین تکلیف است که ایجاب می‌کند خون‌ها در راه انجام آن ریخته شود. از خون امام حسین(ع) که بالاتر نبود، برای اسلام ریخته شد و این روی همان ارزشی است که اسلام دارد. (ص ۸۵ ولایت فقیه)»

و بر این اساس که امام همواره بر ضرورت حفظ استقلال در تمامی ابعاد تأکید داشته‌اند و همواره امت اسلام را دعوت به استقامت در راه آن کرده‌اند.

ما از امامان درس مبارزه با وابستگی‌ها را فراگرفته‌ایم. مبارزه با وابستگی‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و تأکیدی که آن پدر پیر در تمامی مراحل زندگی در این جهت داشت، به‌دلیل مقصد بزرگ و والای اسلام. همچنین دشواری و موانعی بر سر راه بوده است و این امر تلاش و بیداری همه جانبه را می‌طلبد. تلاشی که ملت ما با تحمل شهادت‌ها و سختی‌ها و مرارت‌ها، آن را به نحو احسن انجام داده است. لحظات تاریخی فراوانی را از پانزده خرداد ۴۲ تا امروز در مقابل چشم داریم که حکایت از استقامت، ایثار و از جان‌گذشتگی ما در راه کسب اهداف بلند و عمیق اسلام دارد. استقامتی که بهای گرانی برای آن پرداخته شده است. و اکنون ما و همه ملل مسلمان

جغرافیایی به‌طول ۱۸۰۰ کیلومتر از اندونزی تا افریقا امتداد یافته است. تا جایی که اختلاف افق در دو سوی این گستره از ۱۰ ساعت فراتر می‌رود. به‌طور کلی کشورهای اسلامی از نظر ذخائر و معادن زیرزمینی بسیار غنی هستند. مجموعاً حدود ۷۰ درصد ذخیره نفت جهان و ۵۰ درصد ذخیره گاز جهان در این کشورها نهفته است. وجود آبراهه‌های مهم جهانی نظیر سنگاپور، خلیج فارس، باب‌المندب، سوئز و جبل الطارق اهمیت حیاطه جغرافیایی این مناطق را افزایش می‌دهد.

آیا اگر جمعیت یک میلیاردی مسلمانان به اصول اعتقادی خود آگاهی کامل می‌دانستند و به نفی طاغوت‌ها می‌پرداختند، امروز با وجود این همه منابع سرشار در وضع بهتری به‌سر نمی‌بردند؟ آیا استکبار جهانی از وجود تفکر اسلامی که می‌تواند خانمان ظالمانه آنها را برچیند، نمی‌هراسد؟ و آیا تلاش برای اسلام‌زدایی در این کشورها و مسخ اندیشه اصیل اسلامی به‌منظور خلع سلاح ملل مسلمان جهان جهت استثمار هرچه بیش‌تر آنان صورت نمی‌گیرد؟ به‌طور قطع و یقین آرمان‌های اصیل اسلام ضامن استقلال، آزادی، شرف و انسانیت و محرومان و مستضعفان جهان است و به همین دلیل بایستی به وصایای حضرت امام این منادی بزرگ اسلام در قرن اخیر در مورد حفظ و حراست از اندیشه و تفکر اسلامی گوش فراداد و به همین دلیل، می‌بایست مسلمانان جهان به‌صورت یکپارچه بر موقعیت ویژه خویش آگاهی یابند و خود را از قید و بند وابستگی‌های همه‌جانبه به قدرت‌های بیگانه

● برای مبارزه با ترفندها و مکرهای دشمنان اسلام و ملل محروم جهان باید همت والایی مصروف شود و این رهایی و موفقیت به بهای اندک حاصل نمی‌گردد. حضرت امام قدس سره در فریاد برائت از مشرکین به ملت ایران و مسلمانان جهان در ارتباط با کسب استقلال و رهایی از قید و بند ستمگران، بیانات مبسوطی دارند.

جایی که حتی در زمان عبدالناصر و مصر با عنوان حمایت از بان عربیسم با افرادی نظیر سید قطب مخالفت می‌شود و نهایتاً وی به سال ۱۹۶۵ در زندان به شهادت می‌رسد. و پس از وی سادات و حتی مبارک با پشت کردن به اسلام و دست یازیدن به اسرائیل نژادپرست، عملاً با هر نوع تشکل مذهبی، نظیر نماز جماعت و جمعه مخالفت می‌شود. و برعکس، همه امکانات خود را برای به فساد کشیدن اجتماع و هرزه درایی و عصبیت قومی فراهم می‌آورند.

استکبار جهانی در ایران به وسیله ایادی وابسته‌اش نظیر شاه با تبدیل ایران به یک جامعه مصرفی و نشر فرهنگ وابسته به غرب در تمامی ارکان جامعه از جمله دانشگاه‌ها و از خودبیگانگی فرهنگی و اضمحلال ساختارهای اقتصادی حرکت همه‌جانبه‌ای را آغاز کرد. اسلام‌زدایی در زمان محمد رضاخان تحت پوشش تشکل مرموزتری ادامه یافت. اماطومار ظالمانه آنها با حرکت عظیم انقلاب اسلامی به رهبری حضرت امام خمینی برچیده شد و حرکت در جهت پی‌ریزی نظامی نوین بر پایه تفکر اسلامی و استقلال همه‌جانبه آغاز شد. اما باید دانست تلاش‌های استکبار جهانی در جهت اسلام‌زدایی و مبارزه با اسلام واقعی پایان نمی‌پذیرد حرکت‌هایی نظیر علم کردن افراد خبیثی مانند سلمان رشدی و کتاب ضاله‌اش تنها با هدف مبارزه با اسلام صورت می‌پذیرد و این حرکت در بسیاری از کشورهای اسلامی به شدت تعقیب می‌گردد.

اما باید دانست برای مبارزه با ترفندها و مکرهای دشمنان اسلام و ملل محروم جهان باید همت والایی مصروف شود و این رهایی و موفقیت به بهای اندک حاصل نمی‌گردد. حضرت امام قدس سره در فریاد برائت از مشرکین به ملت ایران و مسلمانان جهان در ارتباط با کسب استقلال و رهایی از قید و بند ستمگران، بیانات مبسوطی دارند. حضرت امام در قسمتی از پیام خود در این باره می‌فرماید:

«(۷) مردم شریف ایران و مسلمانان و آزادیخواهان تمامی جهان باید بدانند اگر بخواهند

جهان در شرایطی زندگی می‌کنیم که دشمنان اسلام و استقلال در تمامی اقصی نقاط جهان بدون یک لحظه غفلت با وسوسه شیطانی و ترفندهای تبلیغاتی، اقتصادی، نظامی، سیاسی، سعی در به‌زانو درآوردن و وابسته کردن همه‌جانبه ما دارند. از جمله شگردهایی که غرب از قرن‌ها پیش آن را دنبال می‌کرده، تفکر «اسلام‌زدایی» بوده است. این حرکت تا حدی دنبال شد و بالاخره توانست با تسلط استعماری خویش، بر اکثر کشورهای اسلامی چیره شود و تلاش کرد تا استعمار فرهنگ خود را جایگزین فرهنگ اسلامی کند. بدان امید که بتواند به دستور گلاستون نخست‌وزیر اسبق انگلستان جامعه عمل ببوشاند و قرآن را از میان مسلمین بردارد. طرح مسایلی نظیر ناسیونالیسم، ملی‌گرایی در مقابل «امت اسلامی» شگردهای مبارزه با اسلام بوده است. تعقیب این امر از طریق سران خودفروخته کشورهای اسلامی دقیقاً به همین علت صورت می‌پذیرد آنتاتورک در ترکیه، رضاخان در ایران، امان‌... خان در افغانستان و نظائر اینها در کشورهای دیگر اسلامی تحت القاب نظیر اصلاحات اداری و اجتماعی اقدام به اسلام‌زدایی می‌کردند. کشف حجاب، منع روحانیون از پوشیدن لباس روحانی- خصوصاً در ترکیه و ایران- تعطیل مراسم عزاداری و بستن تکایا، خانه‌نشین کردن قضات و حکام شرع با هدف قطع ریشه‌های اسلامی در این کشورها صورت می‌پذیرد. در ترکیه آنتاتورک با جان‌نشین کردن حروف لاتین به‌جای حروف عربی به‌منظور از بین بردن ارتباط نسل جوان با فرهنگ معارف اسلامی و حذف قید مذهب کشور از قانون اساسی این کشور و بستن تکایا، از بین بردن مقام خلاف عثمانی و نظائر آن به این اهداف جامعه عمل می‌بوشاند.

در ایران با عنوان آزادی زنان با اسلام و روحانیت مبارزه می‌شود. در افغانستان در زمان امان‌... خان استفاده از کلاه غربی به‌جای کلاه افغانی اجباری می‌شود. نظائر این اقدامات در چین، اندونزی، مالزی، تونس، آفریقای جنوبی و عراق و سایر کشورها نیز صورت می‌پذیرد. تا

بدون گرایش به چپ و راست و مستقل از هر قدرت و ابرقدرتی روی پای خود بایستند، باید بهای بسیار گران استقلال و آزادی را بپردازند.»

امروزه به‌رغم تمامی برنامه‌ریزی‌هایی که از قرن‌ها پیش استعمارگران چهارلگر در دوران استعماری و سرسپردگان آنها در دوران استقلال کشورهای اسلامی به‌منظور اسلام‌زدایی به‌کار بسته‌اند، هنوز مشعل آیدنولوژی اسلامی از فروغ کافی برخوردار است و پیروان مؤمن و آگاه و بیدار خود را حفظ کرده است. در سراسر جهان اسلام از آندونزی تا آفریقا، روحیه ضد دیکتاتوری و استعماری- به‌خصوص پس از انقلاب اسلامی به رهبری حضرت امام خمینی- به‌نحو بارزی متجلی است و انقلاب اسلامی ایران امیدی برای نمو و ظهور این استعداد به‌شمار می‌رود. گروه‌های به اصطلاح بنیادگرای اسلامی در سراسر سرزمین‌های اسلامی حیات تازه‌ای یافته‌اند.^(۸)

^(۹) در مصر به‌رغم تلاش‌های هیأت حاکمه برای به انحراف کشاندن جامعه، گسترش

می‌کنم که اگر بخواهید اسلام و حکومت... برقرار باشد، دست استعمار و استثمارگران خارج و داخل از کشورتان قطع شود این انگیزه‌ای را که خداوند تعالی در قرآن کریم بر آن سفارش فرموده است از دست ندهید.

حضرت امام در قسمت دیگری از وصیتنامه سیاسی- الهی خویش می‌فرماید: «تا این روح تعاون و تعهد در جامعه برقرار است، کشور عزیز از آسیب انشاء... تعالی مصون است.» باید بدانیم از ابزارهای اساسی قطع ریشه‌های وابستگی- خصوصاً وابستگی اقتصادی- خودکفایی در بخش‌های اقتصادی است.

اهمیت خودکفایی در ابعاد مختلف از آن روست که عدم خودکفایی- به‌ویژه در مورد کالاهای استراتژیک- به‌عنوان حربه‌ای از سوی استکبار جهانی مورد استفاده، قرار می‌گیرد. در حال حاضر کشور ما دارای منابع سرشار و قابل ملاحظه‌ای است که تنها بخشی از آن به‌فعل درآمده است. برای مثال اراضی مستعد و قابل بهره‌برداری در ایران حدود ۵۱ میلیون (۱۴) هکتار برآورد شده است که تنها ۱/۵ آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین با وجود منابع قابل ملاحظه آب به‌وسیله استفاده صحیح و مطلوب تا ۸۰ میلیارد مترمکعب (۱۵)، وجود زمین‌های مساعد جهت دامداری و دامپروری، شیلات و صنایع وابسته به‌آنها و وجود زمین‌های مساعد در بخش معادن و صنایع و نیروی انسانی فعال و هوشمند به همراه استفاده مطلوب‌تر و منطقی از منابع موجود قادر خواهیم بود به قطع وابستگی اقتصادی و دستیابی به خودکفایی اقتصادی نایل شویم.

■ زیرنویس

- ۱ و ۲ و ۳ و ۴- وصیتنامه سیاسی- الهی رهبر کبیر انقلاب اسلامی.
- ۵- فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، سال اول، شماره سوم، زمستان ۶۵ استان قدس رضوی، مشهد، ص ۱۵-۱۱.
- ۶- در جستجوی راه از کلام امام، دفتر دهم، انقلاب اسلامی، امیرکبیر ۶۲، ص ۲۳.
- ۷- امام خمینی، فریاد و برات، وزارت ارشاد و اسلامی، مرداد ۶۶، ص ۲۱.
- ۸- فصلنامه تحقیقات جغرافیایی، پیشین، ص ۴۸.
- ۹- همان، ص ۵.
- ۱۰- همان، ص ۵۱.
- ۱۱- همان، ص ۵۵-۵۶.
- ۱۲- وصیتنامه سیاسی- الهی رهبر کبیر انقلاب اسلامی.
- ۱۳- همان ماخذ، قسمت الف.
- ۱۴- جایگاه صنعت در برنامه‌ریزی رشد و توسعه مناطق روستایی، مرکز تحقیقات و بررسی مسایل روستایی، جهاد سازندگی، ص ۱۲.
- ۱۵- همان ماخذ، ص ۱۳.

سعادت دنیا و عقبی را به‌ارمغان آورد. بنابراین، بایستی به تلاش همه‌جانبه خود ادامه دهیم و این امر باهمت والای مسلمانان و با منابع عظیم سرزمین ایران و پشتوانه غنی فرهنگ اسلامی و با همت والای ملت مسلمان این سرزمین که در طول سال‌های سخت مبارزه همواره پشت سر امام خود حرکت کرده و اکنون نیز راه او را ادامه می‌دهد، قادر خواهیم بود به استقلال واقعی در تمامی ابعاد اقتصادی، اجتماعی دست یابیم. اکنون به برکت وجود جمهوری اسلامی و در پرتو رهبری آیت... خامنه‌ای بایستی به سمت خودکفایی و استقلال همه‌جانبه گام برداریم. و این امر نیازمند انگیزه الهی، استقامت و تعاون و تعهد است. انگیزه و تعهدی که ضامن پیروزی انقلاب اسلامی بوده است و امروز نیز می‌تواند موجب استمرار و بقای آن و کسب استقلال واقعی شود و حضرت امام در پیام‌های خود به‌آن اشاره کرده‌اند. ایشان در وصیتنامه خویش فرموده‌اند: «اینجانب به همه نسل‌های حاضر و آینده وصیت

مدارس اسلامی پاسخی است از سوی مردم به توسعه مداری خارجی که توسط گروه‌های مسیحی با هماهنگی دولت در سراسر این کشور ایجاد میشود.

(۱۰) در روسیه پس از سال‌ها ترویج لامذهبی، اسلام‌گرایی به نحو بارز نیرومندی تظاهر کرده است. اقلیت‌های مسلمان در مناطق اروپایی نظیر فرانسه که احترام خود را در اضمحلال در جامعه غیراسلامی محل سکونت می‌جستند امروز گرایش شدیدی به‌اصل اعتقادی خود ایزاری دارند و پای‌بندی به اصول مذهبی اسلامی را ارج می‌نهند.

(۱۱) انقلاب اسلامی بار دیگر ثابت کرد که اصول اعتقادی، سیاسی، اجتماعی، حقوقی اسلام راه و روشی پویا و منطقی برای اداره جامعه به‌دست می‌دهد و حکومت اسلامی با تمسک به قوانینی که ریشه ثابت دارد، بی‌نیاز از گرایش به چپ و راست و بهره‌گیری از قوانین ساخته و پرداخته ذهن بشر می‌تواند رفاه و آسایش و